

Số: **13** /BC-VTQG

Hà Nội, ngày **17** tháng 3 năm 2026

BÁO CÁO

Đánh giá thực trạng quan hệ xã hội có liên quan đến dự thảo Thông tư Ban hành Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về giám sát một số thông số chất lượng không khí bằng công nghệ viễn thám

Kính gửi: Bộ Nông nghiệp và Môi trường

Thực hiện quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, Cục Viễn thám quốc gia đã tiến hành đánh giá thực trạng quan hệ xã hội có liên quan đến dự thảo Thông tư Ban hành Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về giám sát một số thông số chất lượng không khí bằng công nghệ viễn thám. Kết quả như sau:

I. BỐI CẢNH ĐÁNH GIÁ

Dự thảo Thông tư của Bộ Nông nghiệp và Môi trường về việc ban hành Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về giám sát một số thông số chất lượng không khí bằng công nghệ viễn thám được xây dựng nhằm tạo cơ sở pháp lý, làm căn cứ để xác định giá trị nồng độ thông số cơ bản trong không khí xung quanh của các dự án, công trình, nhiệm vụ liên quan đến hoạt động này.

Việc ban hành Thông tư là cần thiết nhằm chuẩn hóa các bước công việc, bảo đảm tính minh bạch, thống nhất trong quá trình tổ chức thực hiện các nhiệm vụ giám sát một số thông số chất lượng không khí bằng công nghệ viễn thám, góp phần nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước và hạn chế các tác động tiêu cực đến môi trường.

II. THỰC TRẠNG QUAN HỆ XÃ HỘI

1. Quan hệ xã hội chưa có pháp luật điều chỉnh liên quan đến chính sách/dự thảo

Hiện nay, hoạt động viễn thám việc giám sát một số thông số chất lượng không khí bằng công nghệ viễn thám đang được thực hiện trong một số dự án, nhiệm vụ chuyên môn của Bộ Nông nghiệp và Môi trường. Cho đến nay, Bộ Tài nguyên và Môi trường (nay là Bộ Nông nghiệp và Môi trường) đã ban hành QCVN 05:2023/BTNMT Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về chất lượng không khí do Cục Kiểm soát ô nhiễm môi trường biên soạn, Vụ Khoa học và Công nghệ,

Vụ Pháp chế trình duyệt; Bộ Khoa học và Công nghệ thẩm định và được ban hành theo Thông tư số 01/2023/TT-BTNMT ngày 13 tháng 03 năm 2023 của Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường ban hành quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về chất lượng không khí. Trong Quy chuẩn này chủ yếu xác định ngưỡng các tham số chất lượng không khí và Phương pháp quan trắc để xác định giá trị nồng độ thông số cơ bản, thông số độc hại trong không khí xung quanh.

QCVN 05:2023/BTNMT Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về chất lượng không khí tuy đã thống nhất nhưng có một số vấn đề sau:

- Chưa có các quy định về tiêu chuẩn quy chuẩn quy trình cụ thể cho việc giám sát một số thông số chất lượng không khí bằng công nghệ viễn thám;

- Chưa quy định cụ thể cho việc xử dụng ảnh viễn thám, phương pháp chiết xuất thông tin một số thành phần chất lượng không khí bằng công nghệ viễn thám với các ảnh viễn thám có các tính năng, thông số kỹ thuật khác biệt nhau.

- Chưa có Quy chuẩn kỹ thuật về giám sát một số thông số chất lượng không khí bằng công nghệ viễn thám để phục vụ công tác quản lý nhà nước về lĩnh vực viễn thám trong xử lý thành lập bản đồ chuyên đề ô nhiễm không khí.

Tại mục 2 Điều 27 Nghị định số 03/2019/NĐ-CP ngày 04 tháng 01 năm 2019 về hoạt động viễn thám giao Bộ Tài nguyên và Môi trường (nay là Bộ Nông nghiệp và Môi trường) có trách nhiệm Ban hành hoặc trình cấp có thẩm quyền các văn bản quy phạm pháp luật; định mức kinh tế kỹ thuật của lĩnh vực viễn thám, quy chế phối hợp liên ngành về khai thác sử dụng dữ liệu viễn thám và trên cơ sở khảo nghiệm thực tế sản xuất, thông qua việc thực hiện Dự án chính phủ ứng dụng viễn thám trong quan trắc, giám sát tài nguyên, môi trường, thiên tai, biến đổi khí hậu và các lĩnh vực khác phục vụ công tác quản lý nhà nước, phát triển kinh tế - xã hội và quốc phòng, an ninh theo quy định của pháp luật cần có quy định cụ thể các bước giám sát một số thông số chất lượng không khí bằng công nghệ viễn thám.

Vì thế hiện nay các đơn vị có hoạt động sản xuất bản đồ chuyên đề từ ảnh viễn thám thực hiện quy trình Xử lý, chiết xuất nội dung chuyên đề giám sát một số thông số chất lượng không khí bằng công nghệ viễn thám chưa thống nhất các tiêu chuẩn, quy chuẩn cụ thể, sản phẩm giao nộp về cơ quan quản lý nhà nước về viễn thám gặp nhiều khó khăn trong việc xác định chất lượng, quy cách

cụ thể của sản phẩm. Việc thiếu quy định liên quan đến một số thông số chất lượng không khí bằng công nghệ viễn thám thực hiện ở các dự án, gây khó khăn cho các cơ quan quản lý nhà nước, tổ chức, cá nhân liên quan và chưa bảo đảm sự thống nhất trong việc quản lý giữa các đơn vị thực hiện nhiệm vụ.

2. Lý do cần có quy định của pháp luật để điều chỉnh quan hệ xã hội

Việc ban hành Thông tư là cần thiết và cấp bách để:

- Chuẩn hóa và đồng bộ hóa: Thiết lập một hệ thống QCVN chung cho các công việc từ Thu thập tài liệu; xử lý dữ liệu ảnh viễn thám; chiết xuất thông tin các nội dung giám sát; biên tập thông tin, dữ liệu; phân tích, tổng hợp, các nội dung giám sát.

- Đảm bảo công bằng và minh bạch: Cung cấp cơ sở rõ ràng để tính toán các tham số ô nhiễm phí, giúp tránh tình trạng lãng phí hoặc định giá không chính xác trong các dự án sử dụng ngân sách nhà nước.

- Thúc đẩy ứng dụng công nghệ: Khuyến khích các đơn vị áp dụng công nghệ mới, giải pháp tối ưu để nâng cao hiệu quả và chất lượng công việc, đồng thời giảm chi phí.

3. Thẩm quyền ban hành các quy định của pháp luật để điều chỉnh quan hệ xã hội

Thông tư này được ban hành bởi Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Môi trường, dựa trên các căn cứ pháp lý hiện hành và đề nghị của Cục trưởng Cục Viễn thám quốc gia. Thẩm quyền này là phù hợp, vì Bộ Nông nghiệp và Môi trường là cơ quan chịu trách nhiệm quản lý nhà nước về lĩnh vực này. Đối tượng áp dụng của Thông tư là các cơ quan quản lý nhà nước, các tổ chức và cá nhân liên quan đến một số nội dung, hạng mục đề giám sát một số thông số chất lượng không khí bằng công nghệ viễn thám.

4. Những nội dung khác (nếu có)

Ngoài các nội dung trên, dự thảo Thông tư cũng đề cập đến các quy định về nguyên tắc áp dụng và cập nhật định mức, đảm bảo định mức này sẽ được rà soát định kỳ 05 năm một lần hoặc khi có thay đổi lớn về công nghệ. Điều này cho thấy tính linh hoạt và khả năng thích ứng với sự phát triển khoa học công nghệ của văn bản, đảm bảo các quy định không bị lỗi thời.

III. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

Để hoàn thiện khuôn khổ pháp lý và tạo điều kiện thuận lợi cho việc giám sát một số thông số chất lượng không khí bằng công nghệ viễn thám, đề nghị Bộ Nông nghiệp và Môi trường sớm ban hành Thông tư này. Việc này sẽ giúp chuẩn hóa các quan hệ xã hội phát sinh trong quá trình thực hiện dự án, đảm bảo tính minh bạch, hiệu quả, và tạo cơ sở vững chắc cho việc ứng dụng công nghệ cao trong giám sát một số thông số chất lượng không khí bằng công nghệ viễn thám ngày càng tăng.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Cục trưởng Trần Tuấn Ngọc (đề b/cáo);
- Lưu VT, QLHĐVT.

Tr *Quoc*

**KT. CỤC TRƯỞNG
PHÓ CỤC TRƯỞNG**

Phạm Minh Hải